

پژوهش و نگارش : فاتح سامع
20/ 06/ 2023

روز جهانی پناهندگان

روز جهانی پناهندگان یک روز بین المللی است که توسط سازمان ملل متحد برای گرامیداشت از پناهندگان هر سال سراسر جهان اختصاص دارد. روز جهانی پناهندگان برای اولین بار در ۲۰ جون ۲۰۲۱ به مناسبت پنجاهمین سالگرد کنوانسیون ۱۹۵۱ مربوط به وضعیت پناهندگان برگزار شد. این روز در ابتدا به عنوان روز پناهندگان افریقا شناخته می شد، البته قبل از آنکه مجمع عمومی سازمان ملل در دسامبر ۲۰۰۰ به طور رسمی آن را به عنوان روز بین المللی پناهندگان تعیین کند. در این روز قدرت و شجاعت افرادی را جشن می گیرند که برای فرار از درگیری یا آزار و اذیت مجبور به ترک کشور خود شده اند. روز جهانی پناهندگان فرصتی است برای ایجاد همدلی، آگاهی و درک نسبت به وضعیت اسفناک آنها و به رسمیت شناختن و جلب کمک و انعطاف پذیری در مقابل شان در روند بازسازی زندگی و اسکان مجدد در محیط که پناه آورده اند .

روز جهانی پناهندگان بر حقوق، نیازها و رویاهای آن ها روشنایی می تاباند و به بسیج اراده و منابع دستیابی کمک می کند تا پناهندگان نه تنها بتوانند زنده بمانند بلکه رشد و انکشاف بکنند. با توجه به آنکه محافظت و بهبود زندگی پناهندگان هر روز مهم است، روزهای بین المللی مانند روز جهانی پناهندگان به تمرکز توجه جهانی بر وضعیت اسفناک کسانی که از درگیری یا آزار و اذیت فرار می کنند، کمک می کند. بسیاری از فعالیت های برگزار شده در روز جهانی پناهندگان فرصت هایی را برای حمایت از آن ها ایجاد می کند.

یکی از سازمان های وابسته به سازمان ملل تخمین زده است که تا اواسط سال ۲۰۲۰ ، حدود ۲۸۰ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر مهاجر بین المللی در سراسر جهان وجود داشته است. این آمار هر سال رو به افزایش است و ۶/۳ درصد از جمعیت جهان را نشان می دهد. در سال ۲۰۱۰ این آمار ۲۲۱ میلیون و در سال ۲۰۰۰ تعداد مهاجرین ۱۷۳ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر گزارش داده شده است.

هر سال، روز جهانی پناهندگان با رویدادهای مختلفی در بسیاری از کشورهای جهان در حمایت از پناهندگان مشخص می شود. این فعالیت ها توسط خود پناهندگان، مقامات دولتی، جوامع میزبان، شرکت ها، افراد مشهور، دانش آموزان مدرسه و عموم مردم و غیره هدایت می شوند

از جمله ای کشور های مهاجر پذیر در طی دو سال گذشته ترکیه با ۶/۳ میلیون نفر میزبان بیشترین تعداد پناهنده و پس از آن جمهوری اسلامی ایران با ۴/۳ میلیون نفر قرار دارد. کلمبیا با ۲/۴ میلیون نفر سومین کشور است که نیاز به حمایت بین المللی دارند.

بحران پناهجویان در اروپا در اواخر فیبروری ۲۰۲۲ پس از حمله روسیه به اوکراین آغاز شد. بیش از ۲/۸ میلیون پناهنده که از اوکراین فرار کرده اند در سراسر اروپا ثبت شده است، در حالی که تخمین زده می شود که ۸ میلیون نفر دیگر تا اواخر ماه مه ۲۰۲۲ در داخل کشور آواره شده اند. قبرس بیشترین درخواست را در سال ۲۰۲۱، نسبت به اندازه جمعیت، دریافت کرده است، پس از آن اتریش و مالتا قرار دارند. سوری ها، افغان ها و عراقی ها بیشترین درخواست ها را برای حمایت بین المللی به طور کلی ارائه کردند.

مهاجرت عبارت است از جابه جایی مردم از مکانی به مکانی دیگر برای کار یا زندگی. مردم معمولاً به دلیل دور شدن از شرایط یا عوامل نامساعد دورکننده ای مانند فقر، بیماری، مسائل سیاسی، کمبود غذا، آفات طبیعی، جنگ، بیکاری و کمبود امنیت مهاجرت می کنند. دلیل دوم می تواند شرایط و عوامل مساعد جذب کننده مهاجرت مانند امکانات بهداشتی بیشتر، آموزش بهتر، درآمد بیشتر، مسکن بهتر و آزادی های سیاسی بهتر باشد.

مهاجرت بشر پیشینه ای زیاد دارد. برای مدت صدها هزار سال وجود داشته و دارد، «مهاجرت» در مفهوم مدرن به حرکت و کوچ افراد از یک کشور به کشور دیگر، که در آنجا شهروند نیستند، محسوب می شود. مهاجرت به طور ضمنی به اقامت دراز مدت اطلاق می شود. سیاحان (توریست ها) و بازدید کنندگان موقتی و کوتاه مدت به عنوان مهاجر شناخته نمی شوند؛ اما با وجود این، مهاجرت فصلی (موسمی) کارگران و نیروی کار (به طور نمونه برای مدت کمتر از یک سال) اغلب به عنوان شکلی از مهاجرت اقتصادی بحساب می آید.

گونه های مهاجرت

مهاجرت خارجی

مهاجرت خارجی بین کشورها صورت می گیرد و مهاجران از کشوری به کشور دیگر مهاجرت می کنند. برخی مهاجرت های خارجی با هدف دستیابی به منابع طبیعی و ثروت و یا دستمزد و رفاه بیشتر انجام می پذیرد که به آن مهاجرت اختیاری گفته می شود. در این گونه مهاجرت ها کشور مبدا، دچار مشکلات اقتصادی است. به عنوان نمونه مهاجرت اروپاییان به آمریکا، استرالیا، کانادا و آفریقا در قرن نوزدهم یک مهاجرت اختیاری بحساب می شود. مهاجرت کارگران ترکیه به آلمان غربی پس از جنگ جهانی دوم و مهاجرت مردم اتریش، مجارستان و یوگسلاوی به آلمان پس از سال ۱۹۸۹ نیز مهاجرت های اختیاری هستند.

پناهندگی -

پناهندگی نوعی از مهاجرت خارجی است که عوامل دافعه (۱)، عوامل کشش یا جاذبه (۲) در مبدا (۳)؛ مردم را مجبور به نقل مکان می کند. به عنوان نمونه، تشکیل دولت اسرائیل زمینه ساز پناهندگی بسیاری از فلسطینی ها به اردن، مصر، سوریه و لبنان شد. حمله شوروی به افغانستان و جنگ های داخلی در آن کشور، باعث پناهندگی افغان ها به ایران و پاکستان گردید. اعلان جنگ امریکا علیه سازمان القاعده مستقر در پاکستان و سرحدات افغانستان پس از حادثه حملات دهشت افگنی ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ در مرکز تجارت بین المللی در نیویارک و روی کار آوردن رژیم های زیر

حمایت امریکا و پس از دودهه دوباره تسلیمی قدرت به گروه دهشت افکن طالبان، مسلمان های افراطی مدارس دیوبندی ساخت پاکستان و حامیان شان به هزار ها نفر در کشور های ترکیه ، ایران و پاکستان و سراسر جهان پناهنده و مهاجر شدند.

همچنان خشکسالی، قحطی و جنگ های داخلی باعث پناهندگی سکنه اتیوپی به کشورهای مجاور شد.

مهاجرت داخلی

مهاجرت داخلی، جابهجایی افراد در بین نواحی داخلی یک کشور است. این گونه از مهاجرت به دو بخش زیر تقسیم می شود:

- **مهاجرت روزانه:** حرکت روزانه مردم از حومه ها و شهرک های اطراف به داخل شهر های بزرگ برای رفتن به محل کار یا استفاده از خدمات داخل شهرها مهاجرت داخلی است که به آن مهاجرت روزانه گفته می شود. در این نوع مهاجرت مردم در شب به محل سکونت خود باز می گردند. [SEP]-
مهاجرت فصلی: حرکت کوچ نشینان و جابهجایی کارگران از شهرها به روستاها در فصل میوه چینی، نوع دیگری از مهاجرت داخلی است.

علل مهاجرت

تئوری های سنتی مهاجرت بین موارد «عوامل رانده شدن» و عوامل جذب و کشش «تفاوت و تمایز قائل می شوند که عوامل راندن و رانده شدن در وهله اول به تحریک و انگیزش افراد برای مهاجرت از کشور مبدا باعث می شود. این موارد مانند مهاجرت اقتصادی یا کاری (معمولاً مهاجرت نیروی کار)، تفاوت ها در میزان و سطح دستمزدها عوامل مهم و تعیین کننده هستند.

افراد فقیر از کشورهای کمتر توسعه یافته یا در حال رشد» می توانند" با مهاجرت و زندگی در کشورهای توسعه یافته به منابع و امکانات بیشتر نظر به کشور اصلی خود دست یابند ، فرار از فقر و ناداری یک عامل سنتی رانده شدن، فراهم و امکانات بهتر استخدام و اشتغال زایی از حمله عامل "جذب کنندگی و کشش" مربوط می شود. مهاجران می خواهند که مبالغی به افراد خانواده و فامیل خود بفرستند. آفات و بلایای طبیعی می تواند جریان مهاجرت ناشی از فقر و ناداری را شدت بخشد. این نوع از مهاجرت ممکن است در کشور میزبان در برخی از مواقع در زمره ای مهاجرت غیرقانونی محسوب شود.

مهاجرت به کشورهای دیگر بعضی وقت ها در شکل قرارداد میان دولتین و یا نهاد ها استخدام شکل می گیرد.

کارمندان اتحادیه های چند ملیتی، بین المللی تشکیلات غیر دولتی و سرویس های دیپلماتیک می توانند در مناطق و کشورهای فرادریایی کار کنند. آنها اغلب به عنوان «افراد مقیم خارج» ملاحظه می شوند و شرایط آنها برای استخدام همانند یا بهتر و هم بدتر از افراد بومی است که در کشور میزبان برای کار (بکار مشابه) درخواست و تقاضا می کنند.

- (1) Pushing factors
- (2) pulling factors
- (3) Origin / or usual place of residence

References and Bibliography

<https://www.unhcr.org/events/world-refugee-day-2023>

<https://www.nationalgeographic.org/activity/introduction-human-migration/#:~:text=internal%20migration%3A%20moving%20within%20a,moving%20into%20a%20new%20country>

<https://www.nationalgeographic.org/activity/introduction-human-migration/>

https://www.google.com.au/books/edition/_/ti7rAAAAIAAJ?hl=en&gbpv=0

Determinant and consequences of internal migration in India.

https://www.google.com.au/books/edition/Migration_and_Technological_Change_in_Ag/Rd3SbwAACAAJ?hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwin_MPq2Nj_AhU1RWwGHafSC_IQiqUDegQICxAG

Migration and Technological Change in Agriculture

<https://www.nationalgeographic.org/activity/introduction-human-migration>